

Дело C-502/20

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

5 октомври 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour d'appel de Mons (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

22 септември 2020 г.

Жалбоподател, ответник в първостанционното производство:

TP

**Ответник във въззивното производство, ищец в първоинстанционното
производство:**

Institut des experts en automobiles

1. Предмет и факти по делото:

- 1 В продължение на много години TP работи като автомобилен експерт в Белгия.
- 2 От 28 януари 2014 г. TP пребивава във Великото херцогство Люксембург и декларира, че упражнява там основната си дейност.
- 3 През септември 2015 г. Institut belge des experts en automobiles (Белгийски институт за автомобилни експерти) (наричан по-нататък „IEA“) приканва TP да уреди положението си и иска той да бъде включен в списъка на титулярните членове на Института.
- 4 TP оспорва задължението за включване в списъка на титулярните членове на IEA. Освен това той декларира, че извършва някои експертизи и извън Великото херцогство Люксембург (в Белгия, Франция, Германия или Швейцария) и на това основание иска да бъде включен в списъка на

автомобилните експерти, които упражняват дейност в Белгия на временен или случаен принцип.

- 5 IEA счита, че тъй като не е включен в списъка на титулярните членове на Института, TP упражнява в Белгия незаконна и нелоялна дейност като автомобилен експерт.
- 6 На 28 февруари 2017 г. IEA предявява пред председателя на Tribunal de commerce du Hainaut, division Charleroi (Търговски съд, Ено, отделение Шарлероа, Белгия) иск за преустановяване на нарушение, с който иска TP да преустанови дейността на автомобилен експерт и използването на квалификацията „автомобилен експерт“.
- 7 TP предявява насрещен иск, с който иска да се установи, че е включен в списъка на автомобилните експерти, които упражняват дейност на временен или случаен принцип.
- 8 С решение от 29 ноември 2017 г. председателят уважава по същество иска за преустановяване на нарушението и отхвърля насрещния иск.
- 9 На 15 февруари 2018 г. TP обжалва решението пред Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс).
- 10 С решение от 3 декември 2019 г. Cour d'appel (Апелативен съд):
 - приема, въз основа на представените от TP документи, че същият има място на установяване във Великото херцогство Люксембург по смисъла на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации,
 - установява, че от 2016 г. TP иска да бъде включен в списъка на автомобилните експерти, които упражняват дейност на временен или случаен принцип по смисъла на член 6 от Закона от 15 май 2007 г., но искането му е отхвърлено, тъй като предлаганите от него услуги не са нито на „временен принцип“, нито на „случаен принцип“.

2. Релевантни разпоредби:

Право на Съюза

Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации

- 11 Съображение 5 гласи:

„С оглед на изградените различни системи за трансгранично предоставяне на услуги на временен и случаен принцип, от една страна, и за установяване, от друга, следва да се уточнят критериите за разграничаване на тези две понятия в случаите на преместване на доставчика на услуги на територията на приемащата държава членка“.

12 Съображение 7 гласи:

„Приемащите държави членки могат, при необходимост и в съответствие с правото на Общността, да приемат изисквания за деклариране. Тези изисквания не бива да са свързани с непропорционална тежест за доставчиците на услуги, нито да препятстват или да намаляват привлекателността на упражняването на свободата на предоставяне на услуги. [...]“.

13 Член 5 гласи:

„Принцип на свободно предоставяне на услуги

1. Без да се засяга прилагането на конкретни разпоредби на Общностното право, както и на членове 6 и 7 от настоящата директива, държавите членки не могат да ограничават на каквото и да е основание, свързано с професионални квалификации, свободното предоставяне на услуги в друга държава членка:

а) ако доставчикът на услуги е законно установен в държава членка с цел да упражнява същата професия там (такава държава членка е наричана по-нататък в текста „държава членка по установяване“), и

[...]

2. Разпоредбите в този дял се прилагат само в случаите, когато доставчикът на услуги се премести на територията на приемащата държава членка, за да упражнява, на временен и случаен принцип, професията по параграф 1.

Временният или случаен характер на предоставянето на услуги се подлага на преценка във всеки отделен случай, по-специално по отношение на срока, честотата, редовността и непрекъснатостта на предоставянето на услугите.

3. При преместване доставчиците на услуги подлежат на действието на правила за професионално поведение с професионален, нормативен или административен характер, пряко свързани с професионалните квалификации, като например относно дефиницията на професията, ползването на професионални звания и сериозните професионални нарушения, които имат пряка и конкретна връзка със защитата и безопасността на потребителите, както и с дисциплинарни разпоредби,

приложими в приемащата държава членка към квалифицирани лица, които упражняват същата професия в тази държава членка“.

14 Член 6 гласи:

„Освобождаване от изисквания

В съответствие с член 5, параграф 1 приемащата държава членка освобождава доставчиците на услуги, установени в друга държава членка, от изискванията, които налага на специалистите, установени на нейната територия във връзка с:

а) упълномощаване от регистрация при или членство в професионална организация или сдружение. С цел улесняване на прилагането на дисциплинарните разпоредби, действащи на тяхната територия, в съответствие с член 5, параграф 3, държавите членки могат да предвидят автоматична временна регистрация при или формално членство в такава професионална организация или сдружение [...]“.

15 Член 7 гласи:

„Изискване за предварителна декларация в случай на преместване на доставчика на услуги

1. Държавите членки могат да въведат изискване, когато доставчик на услуги се премести за първи път от една държава членка в друга с цел да предоставя услуги, да уведомява компетентния орган в приемащата държава членка с писмена декларация, която се представя предварително и включва данни за наличието на застрахователно покритие или други механизми за индивидуална или колективна защита, що се отнася до професионална отговорност. Тази декларация следва да се подновява ежегодно, ако доставчикът на услуги възнамерява да предоставя услуги на временен или случаен принцип в тази държава членка през съответната година. Доставчикът на услуги може да направи декларацията във всякаква форма. [...]“.

Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар

16 Съображение 31 гласи:

„Настоящата директива съответства и не влияе на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации. [...] По отношение на временното презгранично предоставяне на услуги, дерогацията на разпоредбата за свободата на предоставяне на услуги в настоящата директива, гарантира неприкосновеността на дял II за свободното предоставяне на услуги на Директива 2005/36/ЕО. Следователно, нито една

от мерките приложими по тази директива в държавата членка, където се извършва услугата[,] не е засегната от свободата на предоставяне на услуги“.

17 Член 16 гласи:

„Свобода да се предоставят услуги

1. Държавите членки съблюдают правото на доставчиците да предоставят услуги в държава членка, различна от тази, в която са установени.

Държавата членка, в която се предоставя услугата, гарантира свободен достъп до и свободно упражняване на дейността по предоставяне на услугата в рамките на цялата си територия.

[...]

2. Държавите членки не могат да ограничават свободата да се предоставят услуги, в случай на доставчик, установен в друга държава членка[,] като налагат някое от следните изисквания:

- а) задължение доставчикът да е установен на тяхна територия;
- б) задължение за доставчика да получи разрешение от техните компетентни органи, включително вписване в регистър или регистрация при професионална институция или сдружение на тяхна територия, освен където това е предвидено в настоящата директива или в инструмент на правото на Общността; [...]

18 Член 17 гласи:

„Допълнителни дерогации от свободата да се предоставят услуги

Член 16 не се прилага към:

[...]

б. въпроси в обхвата на дял II на Директива 2005/36/ЕО, а също и изисквания в държавите членки, където се предоставят услугите, които запазват дадена дейност за определена професия; [...]

Вътрешно право

Loi du 12 février 2008 instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles UE (Закон от 12 февруари 2008 г. за създаване на обща рамка за признаване на професионалните квалификации в ЕС)

19 Член 6 транспонира дословно член 5, параграф 2 от Директива 2005/36:

„Разпоредбите на настоящия дял се прилагат само в случаите, когато доставчикът на услуги се премести на територията на Белгия, за да упражнява, на временен или случаен принцип, професията по член 7, параграф 1.

Временният или случайният характер на предоставянето на услуги се подлага на преценка във всеки отделен случай, по-специално по отношение на срока, честотата, редовността и непрекъснатостта на предоставянето на услугите“.

20 Член 8 (освобождаване от разрешение) транспонира член 6 от Директива 2005/36.

21 Член 9 (режим на деклариране на първата предоставена услуга) транспонира член 7 от Директива 2005/36.

Loi du 15 mai 2007 relative à la reconnaissance et à la protection de la profession d'expert en automobiles et créant un Institut des experts en automobiles (Закон от 15 май 2007 г. за признаването и защитата на професията автомобилен експерт и за създаване на Институт за автомобилни експерти)

22 Член 5 гласи:

§ 1. Квалификацията „титулярен член“ или „лице в период на контролиран стаж“ в Института на автомобилните експерти се предоставя на всяко физическо лице, което желае да се установи в Белгия като автомобилен експерт, подаде молба и отговаря на следните условия:

[...]

2° да предостави едно от следните доказателства за професионални квалификации:

[...]

b) удостоверение за правоспособност или удостоверение за професионална квалификация, издадени от държава — членка на Европейския съюз, [...] в случаите и при условията, определени в дял III, глава I от Закона от 12 февруари 2008 г. за създаване на обща рамка за признаване на професионалните квалификации в ЕС); [...].“

23 Член 6 гласи:

„В случай че при свободното предоставяне на услуги гражданите на държавите — членки на Европейския съюз, [...] се преместят за първи път на територията на Белгия, за да упражняват, на временен или случаен принцип, професията автомобилен експерт, те уведомяват предварително

компетентната камара на Съвета на Института с писмена декларация в съответствие с член 9, параграф 1 от Закона от 12 февруари 2008 г. за създаване на обща рамка за признаване на професионалните квалификации в ЕС). [...] Те се вписват в регистъра на услугите в съответствие с член 8, буква а) от горепосочения закон [...]“.

3. Съображения на Cour d'appel (Апелативен съд):

- 24 Най-напред Cour d'appel подчертава, че Директива 2006/123 относно услугите на вътрешния пазар изрично запазва без промяна режима за предоставяне на услуги, въведен с Директива 2005/36 относно признаването на професионалните квалификации. Ако се използва формулировката от съображение 31 от Директивата за услугите, нито една от мерките, приложими по силата на Директива 2005/36 в държавата членка, където се предоставя услугата, не е засегната от свободата на предоставяне на услуги.
- 25 Директива 2005/36/ЕО е частично транспонирана в белгийското право със Закона от 12 февруари 2008 г., в който се уточнява, че свободното предоставяне на услуги се прилага само в случаите, когато доставчикът на услуги се премести на територията на Белгия, за да упражнява [дейността си] на временен или случаен принцип.
- 26 Законът от 15 май 2007 г. за автомобилните експерти установява същият принцип на свободно предоставяне на услуги, когато дейността се упражнява на временен или случаен принцип.
- 27 В случая, след като в продължение на дълги години е бил установен в Белгия, понастоящем ТР е установен във Великото херцогство Люксембург и иска да бъде вписан в Белгия в регистъра на автомобилните експерти, които упражняват дейност на временен или случаен принцип по смисъла на член 6 от Закона от 15 май 2007 г.
- 28 Той представя обобщена декларация за вътреобщностните доставки на услуги, от която е видно, че е изпълнявал няколко задачи в Белгия, но понастоящем по-голямата част от професионалната му дейност се осъществява извън Белгия. Мащабът на дейността не може лесно да се определи, но тя би могла да се окачестви като „съпътстваща дейност“: посочва се съотношение 1 към 100.
- 29 IEA отказва да впише ТР в регистъра на автомобилните експерти, които упражняват дейност на временен или случаен принцип, тъй като не упражнява дейност на временен принцип, а просто продължава да извършва досегашна дейност, след като повече от 25 години е бил установен в Белгия. Според Cour d'appel това означава, че наличието на предходна дейност, извършвана трайно и редовно в държава членка, не позволява да приеме, че същата дейност се упражнява на временен принцип, след установяване в друга държава членка.

- 30 Cour d'appel иска да установи дали този отказ не възпрепятства свободата на установяване във Великото херцогство Люксембург. Ето защо настоящият съд отправя до Съда на Европейския съюз първия въпрос, поставен в буква а) по-долу.
- 31 Освен това IEA отказва да впише TP в регистъра на автомобилните експерти, които упражняват дейност на временен или случаен принцип, тъй като през 2016 г. и 2017 г. той е извършвал услуги в Белгия (най-малко веднъж на тримесечие, а през 3-то и 4-то тримесечие на 2016 г. е извършил 3—5 услуги), така че дейността се извършва редовно, а не на случаен принцип.
- 32 Cour d'appel приканва IEA да уточни от кой момент дадена дейност загубва своя случаен характер, тъй като позоваването само на понятията за срок, честота, редовност и непрекъснатост на услугата е неточно.
- 33 При степенуването на „еднократна“ или „конкретна“ и „услуги в ограничено съотношение“ в сравнение с дейност на пълно работно време (например: в съотношение 1 към 100), липсата на точност на текста на член 6 от Закона от 12 февруари 2008 г. позволява всякакво тълкуване и вследствие на това известен произвол от страна на органа, който взема решение за включването в списъка.
- 34 Тъй като временният или случайният характер на дейността следва да се определя не само с оглед на продължителността на услугата, но също така и с оглед нейната честота, редовност и непрекъснатост, Cour d'appel стига до извода, че известна повтораемост не изглежда а priori изключена.
- 35 Също така, противно на поддържаното от IEA, фактът, че дадена дейност е временна, не означава, че доставчикът не може да има някакъв вид инфраструктура, като офис, в държавата членка, където предлага услугата.
- 36 Ето защо с втория въпрос, поставен в буква б), Cour d'appel иска от Съда на Европейския съюз да установи дали даденото от IEA тълкуване е в съответствие с посочените по-горе разпоредби от Директивата, а именно по същество членове 5, 6 и 7 от Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации.

4. Преюдициални въпроси:

- 37 Cour d'appel (Апелативен съд) отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:
- а) Може ли разпоредбите на член 5[, параграф 1, точка 2, буква б)] и член 6 от белгийския Закон от 15 май 2007 г. относно признаването и защитата на професията автомобилен експерт във връзка с разпоредбите на Закона от 12 февруари 2008 г. за създаване на обща рамка за признаване на

професионалните квалификации в ЕС, и по-специално членове 6, 8 и 9, да се тълкуват в смисъл, че доставчик на услуги, който премества мястото си на установяване в друга държава членка, не може след преместването си да бъде включен в регистъра на услугите на временен или случаен принцип на ИЕА в държавата си по произход, а именно Белгия, за да упражнява в нея дейност на временен или случаен принцип? Съвместимо ли е подобно тълкуване със свободата на установяване, призната в правото на Съюза?

б) Съвместими ли са с посочените разпоредби на Директивата разпоредбите на член 5[, параграф 1, точка 2, буква b)] и член 6 от белгийския Закон от 15 май 2007 г. относно признаването и защитата на професията автомобилен експерт във връзка с разпоредбите на Закона от 12 февруари 2008 г. за създаване на обща рамка за признаване на професионалните квалификации в ЕС, и по-специално членове 6, 8 и 9, които се тълкуват в смисъл че понятието „дейност, упражнявана на временен или случаен принцип“, изключва възможността доставчик на услуги, установен в една държава членка, да извършва услуги в друга държава членка, ако тези услуги се отличават с известна повторяемост, без да са периодични, или да има в другата държава членка някакъв вид инфраструктура?

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ